

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Kwantitatieve Monitor Regio Deal Vitale Wijken

Wijkperspectief

Soesterkwartier

Amersfoort, 2^e meting

De Provincie Utrecht, diverse ministeries en de gemeenten Utrecht, Zeist, Nieuwegein en Amersfoort werken als Regio Deal partners vanaf medio 2020 tot eind 2025 samen aan Vitale Wijken, met als doel leefbare, veilige en gezonde wijken met gelijke kansen voor iedereen.

In Amersfoort staat het Wijkperspectief voor het Soesterkwartier centraal. De uitvoeringsagenda voor dit Wijkperspectief is opgesteld in coöperatie met inwoners en professionals. Belangrijk onderdeel van de plannen is dat de uitvoering in samenwerking met wijkbewoners, gemeente en professionals gebeurt. De centrale opgaven van dit Wijkperspectief zijn: Fijn en veilig wonen, Bruisend hart van de wijk, Soesterpark, Voor en met elkaar, Samen opgroeien en Op de toekomst voorbereid.

Het RIVM en de GGD regio Utrecht voeren samen de monitoring uit van de Regio Deal Vitale Wijken. Met de monitoring in de vier gemeenten leren betrokken partijen wat wel en niet werkt, zodat er eventueel tussentijds kan worden bijgestuurd. Geleerde lessen worden uitgewisseld via een lerend netwerk. Zo doen we met elkaar inzichten op voor toekomstige wijkaanpakken binnen en buiten de regio.

Gezamenlijke kernset

In overleg met de vier gemeenten en de provincie Utrecht is voor alle vier de wijken samen een gezamenlijke set aan kwantitatieve indicatoren opgesteld. Deze indicatoren sluiten aan bij de vijf pijlers van de Regio Deal: Gezondheid, Veiligheid, Participatie en armoede, Onderwijs en Wonen,

gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid. In 2021 is een [eerste meting](#) gepubliceerd. In deze tweede meting zijn actuele cijfers toegevoegd. Deze nieuwe cijfers zijn vervolgens besproken met bij de wijkaanpak betrokken medewerkers en onderzoekers van de gemeente Amersfoort: herkennen zij de cijfers en wat zijn mogelijke verklaringen voor gevonden verschillen met de eerste meting? In 2025 zal nog een derde meting van de kernset volgen.

Wat zeggen deze resultaten nu wel, en wat vooral ook niet?

Zowel de eerste als tweede meting zijn een momentopname. Het is daarom belangrijk om voorzichtig te zijn met het trekken van conclusies over de tijd op basis van deze cijfers. Voor deze tussenmeting hebben we ervoor gekozen om alleen in te gaan op statistisch significante verschillen tussen de eerste en tweede meting. Want zijn verschillen niet statistisch significant, dan is er een kans dat het verschil op toeval berust. Dus alleen de significante verschillen worden in deze factsheet beschreven en uitgelicht, en met mogelijke verklaringen uit de gesprekken met de gemeenten toegelicht. Tot slot geldt dat ontwikkelingen in de tijd op deze indicatoren door velerlei factoren worden beïnvloed. Het leggen van directe causale verbanden met alleen de wijkaanpakken is daardoor niet mogelijk.

Gezondheid

In het Soesterkwartier geen afname in ervaren gezondheid

In de stad Amersfoort is de ervaren gezondheid onder volwassenen afgenomen t.o.v. de eerste meting. Deze afname wordt over de gehele regio Utrecht gezien

en kan het effect zijn van de coronapandemie. In het Soesterkwartier nam dit percentage niet af.

Tabel 1. Gezondheid onder volwassenen (18 jaar en ouder) in het Soesterkwartier (en gemeente Amersfoort)

	1 ^e meting	2 ^e meting
Ervaart gezondheid als (zeer) goed	76% (81%)	78% (76%*)
Heeft (ernstig) overgewicht	48% (44%)	45% (44%)
Heeft hoog risico op angststoornissen en depressieve klachten	7,6% (6,2%)	6,1% (7,3%)
Heeft (heel) veel stress ervaren (in de afgelopen 4 weken)	23% (18%)	19% (20%)
Heeft onvoldoende regie over het eigen leven	8,4% (7,6%)	-% (-%)
Voelt zich matig tot ernstig eenzaam	46% (46%)	41% (46%)
Voelt zich ernstig eenzaam	10% (10%)	11% (13%)
Heeft een langdurige ziekte of aandoening (6 maanden of langer)	35% (31%)	24% (29%)

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Senioren 2020 (1^e meting) en 2022 (2^e meting).

* Vetgedrukte getallen geven een statistisch significant verschil aan tussen de 1^e en 2^e meting.

In de stad als geheel enkele ongunstige verschillen t.o.v. de gezondheid van de jeugd

De gezondheid van de jeugd in Amersfoort is op verschillende vlakken verslechterd t.o.v. de eerste meting. Zo is het percentage 13- tot 17-jarigen dat de gezondheid als (zeer) goed ervaart afgenomen, en zijn de percentages 13- tot 17-jarigen dat een matig tot hoog risico heeft op

psychosociale problemen, dat onvoldoende weerbaar is en dat (matig tot) ernstig eenzaam is toegenomen. Deze ontwikkelingen worden over de gehele regio Utrecht gezien. In het Soesterkwartier zijn deze verschillen niet statistisch significant.

Tabel 2. Gezondheid jeugd (0-18 jaar) in het Soesterkwartier (en gemeente Amersfoort)

	1 ^e meting	2 ^e meting
Ervaart gezondheid als (zeer) goed, 13-17 jarigen ¹	88% (87%)	80% (84%*)
Beweegt dagelijks minstens 1 uur, 13-17 jarigen ¹	11% (18%)	16% (16%)
Heeft overgewicht (inclusief obesitas), 5-11 jarigen ²	14% (12%)	12% (11%)
Heeft overgewicht (inclusief obesitas), 13-14 jarigen ³	16% (15%)	12% (15%)
Heeft matig-hoog risico op psychosociale problemen (SDQ), 5-11 jarigen ²	3,9% (4,9%)	5,9% (5,3%)
Heeft matig-hoog risico op psychosociale problemen (SDQ), 13-17 jarigen ¹	30% (24%)	31% (29%*)
Is (zeer) vaak gestrest door één of meer factoren, 13-17 jarigen ¹	51% (49%)	62% (49%)
Is onvoldoende weerbaar, 13-17 jarigen ¹	8,4% (8,5%)	9,6% (12,0%*)
Is matig tot ernstig eenzaam, 13-17 jarigen ¹	14% (12%)	16% (19%*)
Is ernstig eenzaam, 13-17 jarigen ¹	7,3% (6,6%)	10,0% (10,2%*)

Bron: 1) Gezondheidsmonitor Jeugd voortgezet onderwijs 2019 (1^e meting) en 2021 (2^e meting); 2) Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg 2017-2018 & 2018-2019 & 2019-2020 (1^e meting) en 2020-2021 & 2021-2022 (2^e meting); 3) Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg 2017-2018 & 2019-2020 (1^e meting) en 2020-2021 & 2021-2022 (2^e meting).

* Vetgedrukte getallen geven een statistisch significant verschil aan.

Veiligheid

Op het gebied van veiligheid zijn er nauwelijks verschillen t.o.v. de eerste meting.

Tabel 3. Veiligheid in het Soesterkwartier (en gemeente Amersfoort)*

	1 ^e meting	2 ^e meting
Voelt zich weleens onveilig in de wijk ¹	27% (22%)	28% (23%)
Misdrijven in de wijk (gemeente) ²	520 (7.326)	512 (7.071)
Misdrijven per 1.000 inwoners in de wijk (gemeente) ²	43 (47)	42 (45)

Bron: 1) Onderzoek & Statistiek, gemeente Amersfoort, Stadspeiling 2019 (1^e meting) en 2021 (2^e meting); 2) Politie, geregistreerde misdrijven: soort misdrijf, wijk, buurt, jaarcijfers 2020 (1^e meting) en 2022 (2^e meting).

* Statistische toetsing is op de voor ons beschikbare data niet mogelijk.

Participatie en armoede

Minder mensen met een WW- of bijstandsuitkering

Het percentage 18- t/m 66-jarigen dat een WW-uitkering ontvangt nam zowel in de stad Amersfoort als in de wijk Soesterkwartier af t.o.v. de eerste meting. Deze afname zien we ook in de andere gemeenten die deelnemen aan de Regio Deal Vitale Wijken.

In het Soesterkwartier geen toename van problematische schulden

In vergelijking met de eerste meting is het percentage huishoudens met problematische schulden in Amersfoort licht toegenomen. In het Soesterkwartier zien we die lichte toename. Toch is dit percentage ook bij de tweede meting nog wel hoger in het Soesterkwartier dan in Amersfoort als geheel.

Tabel 4. Participatie en armoede in het Soesterkwartier (en gemeente Amersfoort)

	1 ^e meting	2 ^e meting
Ontvangt een WW uitkering, 18-66 jaar ¹	2,1% (2,3%)	1,3%* (1,6%*)
Ontvangt een bijstandsuitkering, 18-66 jaar ¹	4,4% (3,6%)	4,5% (3,5%)
Heeft betaald werk, 15 jaar en ouder ¹	72% (73%)	72% (73%)
Heeft moeite met rondkomen, 18+ ²	15% (11%)	10% (13%)
Doet vrijwilligerswerk, 18+ ²	20% (26%)	26% (28%)
Heeft geregistreerde problematische schulden, huishoudens ³	10,6% (7,4%)	10,1% (8,1%*)

Bron: 1) CBS, Kerncijfers wijken en buurten 2019 (1^e meting) en 2021 (2^e meting); 2) Gezondheidsmonitor Volwassenen en Senioren 2020 (1^e meting) en 2022 (2^e meting); 3) CBS, Dashboard Schuldenproblematiek in Beeld 2019 (1^e meting) en 2023, maand 1 (2^e meting).

* Vetgedrukte getallen geven een statistisch significant verschil aan tussen de 1^e en 2^e meting.

Onderwijs

Minder peuters met een indicatie voor voor- en vroegschoolse educatie

Het aantal peuters dat een indicatie kreeg voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is gedaald t.o.v. de eerste meting. De criteria voor een indicatie zijn tussen beide metingen niet veranderd, maar worden t.t.v. de tweede

meting wel iets strenger toegepast. Er wordt nu in Amersfoort bij het criterium 'risico op taalachterstand' bijvoorbeeld ook gekeken of er sprake is van een taalarme omgeving.

Tabel 5. Onderwijs in het Soesterkwartier (en gemeente Amersfoort)

	1 ^e meting	2 ^e meting
Aantal peuters dat een indicatie voor- en vroegschoolse educatie heeft ¹ *	76	46
Percentage middelbare scholieren dat school (hartstikke) leuk vindt ²	41% (49%)	44% (53%)

Bron: 1) GGD regio Utrecht, Q1 2020 (1^e meting) en 2023 (2^e meting); 2) Gezondheidsmonitor Jeugd voortgezet onderwijs 2019 (1^e meting) en 2021 (2^e meting).

* Statistische toetsing is bij deze indicator op de voor ons beschikbare data niet mogelijk. De criteria voor een indicatie voor- en vroegschoolse educatie kunnen verschillen tussen gemeenten.

Er zijn in deze tabel geen statistisch significante verschillen tussen de 1^e en de 2^e meting.

Wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid

Mensen ervaren meer koeling in huis

Het percentage volwassenen dat onvoldoende koeling ervaart in de woning nam in de gemeente Amersfoort af t.o.v. de eerste meting. Dit verschil zou mede verklaard

kunnen worden door een verschil in temperatuur tussen de zomers of perioden voorafgaand aan het invullen van beide vragenlijsten. In het Soesterkwartier is dit verschil niet significant.

Tabel 6. Wonen, gezonde leefomgeving, groen en duurzaamheid in het Soesterkwartier (en gemeente Amersfoort)

	1 ^e meting	2 ^e meting
Gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven aan de buurt waarin zij wonen ¹ **	7,0 (7,4)	7,1 (7,4)
Heeft minder dan één keer per maand contact met de burens, 18+ ²	24% (20%)	21% (17%)
Is tevreden over het groen in de buurt, 18+ ²	76% (88%)	79% (90%)
Ervaart onvoldoende koeling buiten in de tuin of buurt, 18+ ²	32% (28%)	30% (22%)
Ervaart onvoldoende koeling in de woning, 18+ ²	34% (25%)	24% (17%*)
Gemiddelde gevoelstemperatuur op een hete zomerdag ³	39°C (37°C)	- °C (- °C)
Percentage van het totaaloppervlak dat groen is ³	31% (54%)	-% (-%)

Bron: 1) Onderzoek & Statistiek, gemeente Amersfoort, Stadspeiling 2019 (1^e meting) en 2021 (2^e meting); 2) Gezondheidsmonitor Volwassenen en Senioren 2020 (1^e meting) en 2022 (2^e meting); 3) Atlas Natuurlijk Kapitaal 2016 en Klimateffectatlas 2015 (1^e meting); nog geen actuelere cijfers beschikbaar.

* Vetgedrukte getallen geven een statistisch significant verschil aan tussen de 1^e en 2^e meting.

** Statistische toetsing is bij deze indicator op de voor ons beschikbare data niet mogelijk.

Bevolkings- en wijkenmerken

Kleine verschillen in bevolkings- en wijkenmerken

In tegenstelling tot Amersfoort zien we in het Soesterkwartier geen toename van het percentage inwoners met een hbo- of universitaire opleiding, maar wel een lichte stijging van inwoners zonder startkwalificatie. Qua inkomen is in Soesterkwartier een lichte toename te zien in het hoogste

kwintiel. Dit laatste sluit aan bij de signalen uit de praktijk dat er meer mensen met een hoger inkomen in het Soesterkwartier zijn komen wonen. De ontwikkelingen in bevolkings- en wijkenmerken kunnen invloed hebben op de overige resultaten in deze factsheet.

Tabel 7. Aantal bewoners en verdeling naar leeftijd in het Soesterkwartier (en gemeente Amersfoort)

	1 ^e meting	2 ^e meting
Totaal aantal bewoners	11.820 (156.285)	11.934 (157.448)
0 tot 18 jaar	20% (23%)	20% (22%*)
18 tot 67 jaar	68% (65%)	68% (64%)
67+ jaar	12% (13%)	12% (14%)

Bron: Gemeente Amersfoort in cijfers 2019 en 2021.

* Vetgedrukte getallen geven een statistisch significant verschil aan tussen de 1^e en 2^e meting.

Tabel 8. Huishoudsamenstelling in het Soesterkwartier (en gemeente Amersfoort)

	1 ^e meting	2 ^e meting
Totaal huishoudens	5.913 (69.688)	6.007 (71.467)
Eenpersoonshuishouden	44% (37%)	44% (38%*)
Huishouden zonder kinderen	26% (26%)	25% (26%)
Huishouden met kinderen	30% (37%)	30% (35%)

Bron: Gemeente Amersfoort in cijfers 2020 en 2022.

* Vetgedrukte getallen geven een statistisch significant verschil aan tussen de 1^e en 2^e meting.

Tabel 9. Opleidingssoort in het Soesterkwartier (en gemeente Amersfoort)

	1 ^e meting	2 ^e meting
Hbo, wo	36% (39%)	36% (41%*)
Havo, vwo, mbo 2,3,4	35% (36%)	33%* (36%)
Basisonderwijs, vmbo-b/k, vmbo-g/t, avo onderbouw, mbo1	30% (25%)	32% (23%)

Bron: Gemeente Amersfoort in cijfers 2019 en 2021.

* Vetgedrukte getallen geven een statistisch significant verschil aan tussen de 1^e en 2^e meting.

Tabel 10. Bevolkingsdichtheid en geboortecijfer in het Soesterkwartier (en gemeente Amersfoort)

	1 ^e meting	2 ^e meting
Bevolkingsdichtheid (inwoners per km ²) ¹	5.600 (2.500)	5.600 (2.500)
Geboortes per jaar per 1.000 inwoners ²	12 (11)	14 (12)

Bron: 1) Gemeente Amersfoort in cijfers 2020 en 2022; 2) Gemeente Amersfoort in cijfers 2019 en 2021.
Er zijn in deze tabel geen statistisch significante verschillen tussen de 1^e en de 2^e meting.

Tabel 11. Huishoudinkomen in het Soesterkwartier (en gemeente Amersfoort)

	1 ^e meting	2 ^e meting
Mediaan (in euro's)	- (-)	36.500 (44.300)
Laagste kwintiel	24% (18%)	23%* (17%*)
Tweede kwintiel	23% (18%)	22% (18%)
Derde kwintiel	19% (19%)	20% (19%)
Vierde kwintiel	20% (21%)	19% (21%)
Hoogste kwintiel	15% (25%)	17%* (25%)

Bron: Gemeente Amersfoort in cijfers 2019 (1^e meting) en CBS, maatwerk besteedbaar inkomen 2021 (2^e meting).
* Vetgedrukte getallen geven een statistisch significant verschil aan tussen de 1^e en de 2^e meting.

Tabel 12. Woningssamenstelling in het Soesterkwartier (en gemeente Amersfoort)

	1 ^e meting	2 ^e meting
Percentage huurwoningen	58% (42%)	59% (43%)
In bezit van woningcorporaties	43% (29%)	42% (29%)
In bezit van overige verhuurder	15% (13%)	16% (13%)

Bron: Gemeente Amersfoort in cijfers 2020 en 2022.

Er zijn in deze tabel geen statistisch significante verschillen tussen de 1^e en de 2^e meting.

Technische toelichting op de cijfers

- In deze factsheet zijn niet alle indicatoren gepresenteerd uit de gezamenlijke kernset. Soms zijn de juiste cijfers niet beschikbaar of kunnen ze niet gepresenteerd worden op het niveau van de wijk of buurt vanwege privacy-gevoeligheid.
- Per indicator is zoveel mogelijk gekozen voor dezelfde databron voor alle vier de wijken zodat de uitkomsten tussen de wijken onderling vergelijkbaar is. Uitzonderingen hierop zijn cijfers over de ervaren veiligheid en het buurtoordeel. Deze zijn afkomstig uit gemeentelijke databronnen en verschillen daardoor in vraagstelling of antwoordcategorieën enigszins van elkaar.
- Percentages zijn afgerond naar hele cijfers, tenzij een percentage kleiner is dan 10%, dan is tot 1 decimaal weergegeven indien beschikbaar.
- De resultaten op basis van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Senioren en de Gezondheidsmonitor Jeugd zijn statistisch getoetst met behulp van 95% betrouwbaarheidsintervallen. Wanneer die niet overlappen is een verschil statistisch significant. De resultaten uit registratiedata (CBS en Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg) zijn getoetst m.b.v. een Chi square toets, bij een $p < 0,05$ is een verschil statistisch significant. Dat betekent dat de kans dat het verschil op toeval berust verwaarloosbaar klein is.

- De resultaten van gemeentetepeilingen, politie (misdrijven) en VVE cijfers konden op basis van de ons beschikbare data niet getoetst worden.

Meer weten over de andere wijken?

Informatie over de drie andere deelnemende wijken Overvecht (Utrecht), Batau (Nieuwegein) en Vollenhove (Zeist) vindt u in [aparte factsheets](#).

Gemeentespecifieke metingen

Parallel aan deze kernset worden gemeentespecifieke metingen gedaan die een meer kwalitatieve opzet hebben. De kwantitatieve resultaten en de gemeentespecifieke metingen zullen eind 2025 worden samengebracht in één eindrapportage.

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

januari 2024

Deze uitgave is tot stand gekomen met dank aan:

GGD regio Utrecht
Provincie Utrecht
Gemeente Amersfoort
Gemeente Nieuwegein
Gemeente Utrecht
Gemeente Zeist

De zorg voor morgen begint vandaag